

بِنَامِ حُسْنَةِ

گلیدهای تربیت گودگان و نوجوانان

راهنمای بهبود روابط
خواهر و برادرها

نویسنده:

پت اسپانگین و ویکتوریا ریچاردسون

مترجم:

سارا رئیسی طوسی

فهرست مطالب

۵.....	سخن ناشر .....
۷.....	فصل اول: خون می کشد .....
۲۱.....	فصل دوم: آمادگی برای پذیرفتن عضو جدید خانواده .....
۳۷.....	فصل سوم: بالاخره به خانه برگشتمی! .....
۵۰.....	فصل چهارم: داد و بیداد و درگیری، چنگ زدن و گاز گرفتن .....
۶۹.....	فصل پنجم: پایان بخشنیدن به دعوا و درگیری .....
۸۸.....	فصل ششم: رقابت هم شیرها .....
۱۰۳.....	فصل هفتم: مقایسه کردن، برچسب زدن و فرق گذاشتن .....
۱۳۴.....	فصل هشتم: شرایط ویژه .....
۱۴۶.....	فصل نهم: برادرهای ناتنی و خواهرهای ناتنی بدجنس .....
۱۵۷.....	فصل دهم: چگونه آموختم که به دعوا کردن با برادرم خاتمه بخشم و به او علاقه مند شوم .....
۱۶۸.....	فصل یازدهم: شکل گرفتن پیوند .....

سرشناسه	: اسپانگین، بت
عنوان و پدیدآور	: راهنمای روابط خواهر و برادرها / نویسنده بت اسپانگین، ویکتوریا ریچاردسون؛ مترجم سارا رئیسی طوسی
مشخصات نشر	: مشخصات ظاهری
مشخصات ظاهری	: تهران: صابرین، ۱۳۸۶
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۸۵-۰۲-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
پاداشت	: عنوان اصلی
	The parentalk guide to brothers and sisters
موضوع	: رفتار والدین.
موضوع	: خواهران و برادران
شناسه افزوده	: ریچاردسون، ویکتوریا
شناسه افزوده	: Richardson, Victoria.
شناسه افزوده	: رئیسی طوسی، سارا، ۱۳۴۶ - مترجم.
ردہندی کنگره	: ۱۳۸۶ ۲ ر.الف/ ۹۶ ۷۵۹ HQ
ردہندی دیوبی	: ۶۴۹/۱۴۳
شماره کتابخانه ملی	: ۱۰۳۴۹۶

کتابهای دانه

موسسه انتشارات صابرین ۸۸۹۶۸۸۹۰

راهنمای بهبود روابط خواهر و برادرها
بت اسپانگین و ویکتوریا ریچاردسون

متجم	سara رئیسی طوسی
ویراستار	علی خاکبازان
اجرای طرح جلد	علیرضا ابراهیمی
تعداد	۵۰۰
چاپ اول	۱۳۸۶
لیتوگرافی	کارا
چاپ جلد	اکسیر
چاپ متن و صحافی	امیدوار

۹۷۸-۹۶۴-۲۷۸۵-۰۲-۵

ISBN: 978-964-2785-02-5

حقوق ناشر محفوظ است.

قیمت ۲۴۰ تومان

سخن ناشر

خواننده محترم، کتابی که پیش رو دارید، یک جلد از کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان است.

کتابهای این مجموعه با وجود ارتباط موضوعی، هرکدام از نظر مطلب مستقل هستند. آمادگی برای زایمان، روش‌های مناسب و صحیح شیر دادن، تولد فرزند دوم، نقش پدر در تربیت کودک، پرورش کودک تیزهوش، آموختن به کودکان درباره خدا، سلامت جنسی در کودکان و نوجوانان، پرورش فرزندان امیدوار و موفق، کلیدهای رفتار با نوجوانان و نیز مطالب متنوع و جالب دیگری که به روشها و مشکلات تربیتی کودکان و نوجوانان تا سنین بلوغ می‌پردازد، موضوع کتابهای این مجموعه را تشکیل می‌دهند.

روش نویسندهای این کتابها، آموزش شیوه‌های عملی به والدین است. در نتیجه، هر کتاب از فصلهای متعددی تشکیل شده است که هر فصل به توضیح یک روش کلیدی می‌پردازد. مجموعه کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان، علاوه بر پشتونه علمی و معتبر خود، از زبانی ساده برای توضیح مطالب و انتقال آنها به خواننده استفاده کرده است که برای عموم مادران و پدران جوان قابل استفاده خواهد بود.

خون می کشد

صلح برقرار شده است

آنچا نشسته‌اند. پسر دوازده ساله و خواهر ده‌ساله‌اش آرام و راحت، مثل یک زوج پیر تلویزیون تماشا می‌کنند و با هم درباره وقایع یک سریال تلویزیونی صحبت می‌کنند.

اما فقط ده دقیقه پیش بود که باز هم مانند یک زوج پیر بر سر اینکه چه کسی کنترل تلویزیون را در دست بگیرد، طبق عادت قدیمیان دعوا می‌کردند. قدر مسلم آن مشکل به شکل رضایت‌بخشی حل شده و روابط عادی دوباره بین آنها برقرار شده است.

واقعیتی درباره هم‌شیرها^۱

اغلب بچه‌ها در جمع خواهرها و برادرهایشان بزرگ می‌شوند. هر کودک چهار-پنج ساله‌ای معمولاً دو برابر زمانی را که با مادرش صرف می‌کند، در کنار هم‌شیرهای خود می‌گذاردند.

خواهرها و برادرها با هم رابطه بسیار پیچیده‌ای دارند و از هم چیزهای زیادی می‌آموزند. وقتی خواهرها و برادرها را تماشا می‌کنم به

۱. در این کتاب منظور از هم‌شیرها، خواهر و برادر تنی یا خواهر و برادری است که از یک مادر هستند.

رابطه بین خواهرها و برادرها همیشه راحت و همراه با همدلی نیست، اما همیشه برقرار است. بسیاری از افراد، هنگامی که دچار بحران می شوند، ابتدا به برادر یا خواهر خود رو می آورند، حتی اگر رابطه چندان خوبی نیز با هم نداشته باشند. اگر این گفته درست باشد که «خانه جایی است که وقتی به آنجا می روی، ناچارند تو را راه بدنهند»، پس «خواهر و برادر هم وقتی به آنها رو می کنی ناچارند از تو دستگیری کنند».

هر چه باشد
ما یک خانواده
همستیم.

آنچه برادرها و خواهرها از هم می آموزند
او الگوی رفتاری من است!

از پنجه آشپزخانه آنیتای دوسته را می بینم که برادر بزرگ ترش، بن، را در حیاط دنبال می کند. آنیتا حرکات بن را چون شاگردی و فادر تقلید می کند. وقتی بن ماشین اسباب بازی خود را به این طرف و آن طرف هُل می دهد و «قام قام» می کند، آنیتا با دقت تماسا می کند و سپس ماشین خود را راه می برد. بن بلند می شود تا چیزی را که روی یک بُته قرار دارد بررسی کند، آنیتا هم بلند می شود و به همان دقت نگاه می کند. بن در

این فکر می افتم که به قدر کافی به رابطه بین آنها اهمیت نمی دهیم. از این امر تعجب می کنم، زیرا می بینم اغلب بچه ها زمان بیشتری را با هم شیرهای خود می گذرانند تا با والدینشان. بیشتر مطالبی که درباره این رابطه نوشته اند منفی است. تا کسی می گوید «هم شیر» به یاد «رقابت» می افتم. نوزاد جدید؟ ای وای! فرزند بزرگ تر حسادت نمی کند؟

در عین حال از نیمه پر لیوان کمتر چیزی می شنیم. مثلاً از کودک مضطرب شش ساله ای که در هفته اول مدرسه در حیاط ایستاده و خوشحال است که برادر بزرگ ترش هوای او را دارد. یا از کودک هشت ساله ای که دیگر از تاریکی نمی ترسد چون از حالا با برادر بزرگ ترش اتاق مشترکی دارد. یا از پسرهای پانزده ساله ای که از بخت خوبیان خواهر دارند و برخلاف دوستانشان از صحبت کردن با دخترها نمی ترسند!

«باید پشت هم باشیم...»

من و همسرم چند روز پیش با سه فرزندمان شام خوردیم. این روزها چنین اتفاقی کم می افتد، زیرا دو تا از آنها دانشجو هستند و یکی هم شاغل. خیلی خوش گذشت، می گفتم و می خندهیدم و سر به سر شوهرم می گذاشتیم ولذت می بردیم. شوهرم که هر سه فرزندمان را دور یک میز می دید به هیجان آمد و گفت: «امیدوارم وقتی بزرگ تر شدید ارتباطتان با هم قطع نشود. خون می کشد. امیدوارم هر وقت به کمک نیاز داشتید، به سراغ هم باید و نسبت به هم مثل غریبه ها نشوید.»

نکته‌ای مهم: به فرزنداتان کمک کنید پیوندهای محکمی را با هم برقرار کنند که تا آخر عمرشان باقی خواهد ماند.

بچه های کوچک تر علاوه بر مهارت های عملی چیز های دیگری نیز از هم شیر بزرگ تر خود می آموزند. درصد زیادی از بچه هایی که پیش از ورود به کلاس اول دبستان اعداد و حروف الفبا را بلد هستند، این چیزها را از هم شیر بزرگ تر خود و معمولاً هنگام مدرسه بازی آموخته اند.

نکته ای مهم: بهترین روش برای اینکه فرزندانتان تعامل با بچه های دیگر را بیاموزند، این است که از تعامل با هم شیر های خود شروع کنند.

از طرفی بین خواهر و برادرها نوع دیگری از یادگیری نیز شکل می گیرد که روان شناسان به آن یادگیری اجتماعی می گویند. آنها می آموزند که چگونه با افراد دیگر برخورد کنند. همه بچه ها می آموزند که چگونه با والدینشان ارتباط برقرار کنند، اما تنها کودکانی که خواهر و برادر دارند یک دوره آموزشی فشرده را درباره نحوه کنار آمدن با بچه های دیگر می گذرانند.

نتایج گذراندن این دوره نیز مشخص است: بچه هایی که خواهر یا برادر دارند - به ویژه آنها یی که خواهر یا برادر بزرگ تر دارند - هنگام ورود به دبستان با هم بهتر بازی می کنند، بیشتر سؤال می پرسند و اجتماعی تر هستند. اگر هم شیر دارید، نمی توانید از این واقعیت فرار کنید. باید هر طور شده راه حلی پیدا کنید. هم شیر ها شش مهارت مهم را به هم می آموزند.

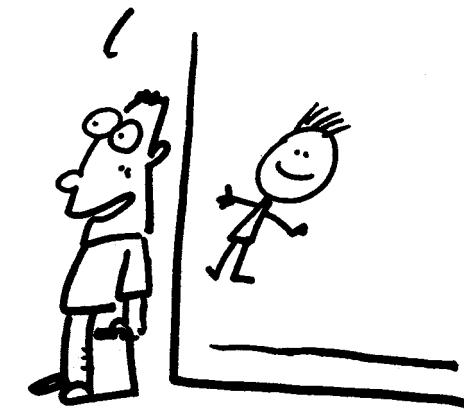
مهارت اول: شراکت

«این مال منه!»

یک دستگاه تلویزیون و دو کودک که می خواهند برنامه های مختلفی را تماشا کنند.

حالت ایستاده، رو به دیوار حیاط جیش می کند؛ اما همیشه که نمی توان همه کارهای برادر بزرگ تر را تقلید کرد!

**دوسیت دارم از
برادر بزرگ ترم تقلید کنم.
بین... همین الان عکسش را
روی دیوار کشیدم.**

بچه های کوچک از طریق تقلید کردن می آموزند. اگر خواهر بزرگ تر سر میز بنشینند و درست غذا بخورد، خودش دندانهایش را مسوак بزنند و پالتویش را خودش آویزان کنند، برادر کوچک تر ش هم به پیروی از او همین کار را می کند.

نکته ای مهم: از طریق تقلید کردن، برادرها و خواهرهای کوچک را تشویق کنید تا عادتهای خوب کسب کنند.

پس باید تصمیم می گرفتند که با آن بودجه محدود چه نوع پیتزایی سفارش بدهنند. یکی پیتزا های فلان مغازه را می پسندید و دیگری پیتزا های مغازه دیگر را. یکی پیتزا با خمیر نازک دوست داشت و دیگری با خمیر گلفت. بر سر نوع پیتزا نیز با هم توافق نداشتند.

بگو مگو سرگرفت و برادرم مجبور شد مداخله کند: «یا مشکلنان را حل می کنید یا پیتزا در کار نیست». کمی بعد پسرها با هم فکری یکدیگر پیتزا را سفارش دادند و هر دو کمایش راضی بودند. به این می گویند مذاکره.

همه چیز را عادلانه تقسیم کنید

اگر خواهر یا برادری نداشتید که خواسته هایش را در نظر بگیرید، چگونه می توانستید مذاکره کردن بر سراین مسائل را بیاموزید؟ تک فرزندها باید برای آموختن مهارت‌های مذاکره کردن و چانه زدن به خارج از خانواده خود رو آورند. شاید هنگام رفتن به میهمانی مجبور شوند با دوستانشان شریک شوند، اما سرانجام به خانه خودشان باز می گردند و تنها می شوند؛ در صورتی که زندگی با یک هم‌شیر، بگو مگوها و حمله‌ها و ضد حمله‌های خودش را دارد.

مهارت دوم: عدالت

«این عادلانه نیست!»

تک فرزندان هر چه را که والدینشان می توانند به آنها بدهنند، دریافت می کنند. ممکن است آنچه را دریافت می کنند با دوستانشان مقایسه کنند، اما کسی در کنارشان نیست که هفت روز هفته خود را با او مقایسه کنند؛ در صورتی که هم شیرها همیشه در حال مقایسه کردن هستند.

همه والدین با این عبارت آشنا هستند. «این عادلانه نیست». بچه ها در پی این عبارت شکایتها گوناگونی را ابراز می کنند. بعضی از این شکایتها

البته می توانند مشکل را با دعوا کردن حل کنند، اما سر و صدایشان باعث می شود یک بزرگ تر بیاید و تلویزیون را خاموش کند. آنگاه دیگر هیچ کس نمی تواند برنامه مورد علاقه اش را تماشا کند. پس از آنجایی که مشکل را نمی توان با زور حل کرد، بهتر است از طریق توافق به راه حل برسند. این راه حل باید برای هر دو طرف عادلانه باشد، در غیر این صورت دعوای دیگری سر می گیرد. برای رسیدن به راه حلی که کمابیش همه را راضی کند، برادرها و خواهرها باید شراکت را بیاموزند.

آموختن شراکت یعنی آموختن هنر دادن و گرفتن و آموختن مهارت مذاکره کردن. هم شیرهای کوچک تر می آموزند که از حق خود دفاع و برای خواسته خود تلاش کنند. هم شیرهای بزرگ تر می آموزند که دیگران نیز لزوماً با کسی نیست که زور بیشتری دارد. آنها می آموزند که دیگران نیز حقوقی دارند که باید محترم شمرده شود.

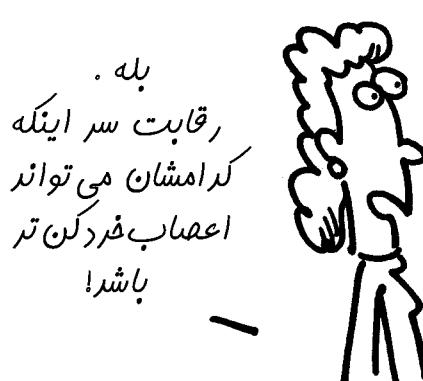
در خانه ما بر سر تماشای تلویزیون روشی پیچیده و اسرارآمیز شکل گرفته بود. چه کسی کنترل تلویزیون را در دست بگیرد و تا چه مدتی می تواند آن را نگه دارد؟ آیا می تواند کانال را هنگام پخش آگهی های بازگانی عوض کند؟ آیا کسی که می خواهد کنترل را در دست بگیرد باید از بهترین صندلی صرف نظر کند؟ ما با ناتو^۱ (NATO) ارتباط نداشتیم تا این مشکل مهم را برایمان حل کند و فرزندانم مجبور بودند خودشان آن را حل کنند.

هر کس پیتزا خودش را می گیرد

بیایید مثال پیتزا را بررسی کنیم این مثال را به طور عملی در ارتباط با برادرزاده هایم دیدم. برادر و زن برادرم می خواستند دو نفری بیرون بروند و قرار بود پسرهایشان پیتزا سفارش بدهنند. پسرها پول زیادی نداشتند،

۱. کشورهای عضو پیمان آتلانتیک شمالی

نکته‌ای مهم: خیلی مشتاق نباشید که به میان معركه بپرید و تمام درگیریها را فیصله بدهید؛ اگر بچه‌ها را تنها بگذارید تا از تواناییها یشان استفاده کنند، اغلب شما را حیرت زده خواهند کرد، چون به سرعت می‌توانند مشکلاتشان را حل کنند.

مهارت سوم: شریک اطلاعات و لذت‌های هم باشید «این راهها را فتهام و این کارها را کرده‌ام!»

داشتن یک خواهر یا برادر بزرگ‌تر برای کودکی که اولین بار پا به مدرسه‌ای جدید می‌گذارد می‌تواند بسیار مفید باشد. هم شیر بزرگ‌تر می‌تواند به هم شیر کوچک‌تر بگوید که چگونه در حیاط مدرسه رفتار کند («از آن گوشۀ حیاط دوری کن، پسرهای خشن و قلندر آنجا بازی می‌کنند»)، چگونه لباس بپوشد (و چه چیزهایی را به هیچ قیمتی نباید بپوشد!)،

جدی‌اند، مثلاً: «این عادلانه نیست، تو او را از من بیشتر دوست داری» و بعضی تقریباً خنده‌دار و جزئی‌اند، مثلاً: «این عادلانه نیست، برستوک او از مال من بیشتر است». ایده‌آل هر بچه‌ای این است که از هر چیزی بیشترین سهم را ببرد؛ چه توجه کامل والدینش باشد، چه شکلات و پول توجیهی، چه حق انتخاب اول... اما بعید است که بقیه بچه‌ها این را بپذیرند، زیرا: «این عادلانه نیست».

حق انتخاب بچه‌ها

هنگامی که بچه‌ها باید چیزی انتخاب کنند، در ذهنشان چنین فرایندی شکل می‌گیرد: «می‌دانم که نمی‌توانم بلاfacله تمام چیزهایی را که می‌خواهم به دست بیاورم، بلکه باید خواسته‌های خواهرها و برادرانم را نیز در نظر بگیرم. پس... برای رعایت عدالت هم که شده، آنها نیز نمی‌توانند به تمام خواسته‌های خود دست یابند». به همین دلیل هر یک از بچه‌ها به دقت بررسی می‌کند که خواهران و برادرانش چقدر سهم می‌برند و بدین ترتیب سهم همه عادلانه می‌شود.

وقتی بچه‌ها بزرگ‌تر می‌شوند و از این خواسته که باید با آنها به طور ویژه برخورد شود، دست می‌کشند؛ بر چیز دیگری پافشاری می‌کنند: اینکه با هیچ کس نباید برخورد ویژه شود. با همه باید دقیقاً یکسان رفتار شود. وقتی بچه‌ها دقت می‌کنند که هیچ کس بیش از خودشان سهم نبرد، کسی نمی‌تواند در مورد آنها مرتکب بی‌عدالتی شود!

همه والدین می‌دانند که باید با این مشکل بارها و بارها رو به رو شوند. هم شیرها به صورت روزمره با هم در تعارض قرار می‌گیرند و فریاد سر می‌دهند که «این عادلانه نیست!» خیلی مشتاق نباشید که دخالت کنید. اگر بچه‌ها را به حال خود بگذارید تا راه حلی پیدا کنند، معمولاً از پس این کار بر می‌آینند.

مهارت چهارم: اتحاد

قدرت هم شیرها! پادزه ر قدرت والدین

یک ضرب المثل انگلیسی می گوید: «کودکان و مادر بزرگ و پدر بزرگشان به طور طبیعی همدست یکدیگرند، زیرا دشمن مشترک دارند». فرض کنیم که تنها ابزار کودکان برای چانه زدن با والدینشان، «قدرت به ستوه آوردن» آنهاست، پس دو، سه یا چهار فرزند، این کار را بهتر می توانند انجام بدهند، هنگامی که بچه ها می خواهند برای وضع قوانین جدید برای ساعت خواب، دریافت پول توجیبی بیشتر یا هرچیز دیگری، با والدین خود مذاکره کنند، اگر با هم شیرهای خود همدست شوند، می توانند در مقابل والدینشان یک تیم ترسناک تشکیل دهند.

هنگامی که خواسته های بچه ها منطقی است، اگر والدین (گهگاهی) تسليم شوند، روحیه تیمی بچه ها برای رسیدن به خواسته شان به شدت تقویت می شود!

مهارت پنجم: مراقبت از یکدیگر

«اون سنگین نیست. اون برادر من است»

بچه ها اغلب برای هم شیرهای خود اهمیت زیادی قائل هستند و به آنها محبت زیادی نشان می دهند. هنگامی که دیویا^۱ سه ساله مریض بود، برادر هفت ساله اش سانجی^۲ کنار او نشسته بود و از کتاب درسی خود برای او با صدای بلند می خواند. سانجی معنی چند تابی از کلمات را نمی فهمید و دیویا نیز معنی بسیاری از آنها را نمی دانست و داستان هم خالی از عیب و نقص نبود. مسلماً داستان هیچ اهمیتی نداشت. چیزی که اهمیت داشت این بود که برادر بزرگ تر کنار دیویا نشسته بود، او را بغل

چه «نوع ظرفی برای غذا قابل قبول است، مواطن کدام یک از آموزگاران یا دانش آموزان باشد. اگر در مدرسه ای بچه های زورگو وجود دارند، داشتن یک خواهر یا برادر بزرگ تر در همان مدرسه نعمت بزرگی به شمار می رود. در سالهای بعد نیز، وقتی بچه ها به سن نوجوانی می رسند، آنها بی که خواهر یا برادری از جنس مخالف خود دارند، به اطلاعاتی دسترسی دارند که هنگام برقراری ارتباط با جنس مخالف به نفع آنهاست.

تأثیر هم شیرها بر علایق شغلی هم دیگر

هم شیرهای کوچک تر در بسیاری از اوقات برخی از علایق یا نگرشاهی هم شیر بزرگ تر خود را کسب می کنند. این امر می تواند بعدها و هنگام انتخاب شغل برآنها تأثیر بگذارد. دختر من دانشجوی رشته مهندسی مکانیک است. آیا او تحت تأثیر دوره ای قرار گرفته است که با برادر بزرگ تر شن لذت لگو بازی می کرد؟ به احتمال زیاد همینطور است. اگرچه آن بازیها بیشتر مناسب پسرم بود تا دخترم، اما هر وقت دخترم گیر می کرد، برادرش به او کمک می کرد تا اینکه دخترم نیز به اندازه برادرش مهارت پیدا کرد و دیگر به کمک او نیازی نداشت.

یکی خوب است... اما دو تا بهتر است

داشتن خواهر یا برادری که بتوانید با او حرف بزنید و بازی کنید باعث می شود کمتر در خانه احساس تنها بی کنید. بازی کردن در کنار هم از بازی کردن در تنها بی بهتر است. رفتن به استخر با خواهر یا برادر تان به مراتب لذت بخش تر از آن است که تنها با پدر یا مادر تان به استخر بروید، زیرا والدینتان فقط از شما می خواهند کارهای کسل کننده ای بکنید؛ مثلاً طول استخر را شنا کنید یا بازی کنید و خوش بگذرانید و در عین حال نیز شناگر ماهری بشوید.

هر کس نیز نمی تواند به راحتی به این موضوع عادت کند. رقابت هم شیرها یک واقعیت است و ممکن است با بزرگ شدن بچه ها کم یا زیادتر شود، اما بسیاری از بچه هایی که در طول دوره کودکی با هم کارد و پنیوند، هنگام بزرگسالی برای هم همراه و دوستانی خوب به شمار می آیند.

البته گاهی نیز حسادتها از دوره کودکی فراتر می رود. در بعضی موارد حسادت چنان شدید می شود که تمام محیط خانه را تحت تأثیر قرار می دهد. در یکی از روزنامه ها، در ستون طرح مشکلات خانوادگی، نامه ای را خواندم که جمله اولش این بود: «پسر پانزده ساله من دو سال است که با دختر هفده ساله ام نه صحبت کرده است و نه تماس چشمی برقرار می کند.»

در باره رقابت هم شیرها چیزهای بسیاری نوشته اند و این موضوع برای بسیاری از والدین نگرانی بزرگی است. شاید شما به همین دلیل این کتاب را خریده باشید. هم شیرها با هم دعوا می کنند، سر به سر هم می گذارند و یکدیگر را آزار می دهند: در روابط بین هم شیرها، این مسائل واقعیتهای روزمره را تشکیل می دهند، پس خوب است ما هم این واقعیتها را بپذیریم.

می گویند بچه ها خودشان می توانند با هم کنار بیایند؛ امیدوارم!

پس مرز بین رقابت سالم هم شیرها و رقابت بیمارگونه کجاست؟ آیا از روزی که مامان و بابا نوزاد جدید را به خانه می آورند تا شریک خانه و خانواده شود، باید حتماً درون خانواده درگیری پیش بیاید؟ آیا بذر رقابت در همین روز کاشته می شود؟ آیا والدین می توانند کاری کنند که فرزند بزرگ تر شان به راحتی از یکی یکدانه بودن دست بردارد و با هم شیر خود رابطه ای دوستانه برقرار کند؟

گرفته بود، برایش داستان می خواند و نسبت به خواهر کوچولوی که مريض حال بود، ابراز همدردی می کرد.

تنافض هم شیرها

حفظ اتحاد خانوادگی برای هم شیرها امر مهمی است. بسیاری از والدین می دانند که بچه هایی که در خانه با هم می جنگند، در دنیای خارج تا پای جان از هم دفاع می کنند.

مهارت ششم: حضور در خانه در کنار جنس مخالف بدترین ترس، ترس از ناشناخته هاست

پسر من در کنار دو خواهر بزرگ شده بود و به همین دلیل دخترها هرگز برای او عجیب و ناشناخته نبودند. گرچه در مدرسه خود تنها با پسرها سرو کار داشته است. اما احتمال اینکه در حضور دخترها مضطرب نشود، بیشتر از پسرهایی است که خواهر ندارند. اگر در ارتباط خود با دخترها مشکل پیدا کند، دو تا خواهر در خانه حاضر و آماده دارد که مانند خاله های مهریان به دردلهایش گوش کنند. در پس توصیه ها و راهنمایی خواهران او نیز دانش و اطلاعات درستی نهفته است! و البته از هر دست که بدھی از همان دست نیز می گیری: گهگاهی هم پیش آمده است که پسرم خواهران خود را از توصیه ها و راهنمایی هایش بهره مند سازد!

و حالا برویم سراغ خبرهای بد

«دست را می توان عوض کرد اما اعضای خانواده را نه»

بچه ها مجبور ند با این موضوع کنار بیایند که پدر و مادرشان، پدر و مادر خواهر و برادرشان نیز محسوب می شوند و باید از محیط خانه، اسباب بازیها و تمام چیزهای دیگر به صورت مشترک استفاده کنند.